

TRASTORNS DEL LLENGUATGE

VI Curs d'Atenció Primària Pediàtrica

Virgínia Trèmols

Psicòloga

20-5-2004

Trastorns del llenguatge

- Evolució del llenguatge (lligat al desenvolupament cognitiu)
  - Abans de l'any
    - Balbuceig (amb independència de sordesa)
    - Desig d'establir comunicació
    - Disfruta emetent sons (mena de joc)
  - 1 any
    - Primeres paraules
    - Demana el que vol amb paraules

Trastorns del llenguatge

- Evolució del llenguatge

- 2 anys

Frases de dos paraules (mamà vine)

Diu jo, mi, meu enlloc del seu nom

Diu la seva edat amb els dits

Obeeix ordres

Trastorns del llenguatge

- Evolució del llenguatge

- 3 anys

Explica dos successos

Diu el seu nom complert

Explica com s'usen els objectes

Utilitza adequadament els articles

Trastorns del llenguatge

- Evolució del llenguatge

- 4 anys

Utilitza el verb en futur

Elabora oracions compostes

Utilitza el verb en condicional

Contesta l'última paraula d'una analogia

Trastorns del llenguatge

- Evolució del llenguatge

- 5 anys

Explica experiències diàries

Respon a la pregunta Per què? Amb una explicació

Defineix conceptes amb paraules

Utilitza ahir/demà correctament

Trastorns del llenguatge

- Evolució del llenguatge

Escales a la consulta pediàtrica:

Llevant (desenvolupament global)

Trastorns del llenguatge

- Signes d'alerta/motiu de consulta
  1. El nen/a que triga en parlar
  2. El nen/a que deixa de parlar
  3. El nen/a que parla malament
  4. Altres

Trastorns del llenguatge

1. El nen/a que triga en parlar

Retràs simple del llenguatge (RSL)

- Bona comprensió
- Desenvolupament global més lent
- Retràs maduratiu però habilitats cognitives normals = possible dislèxia posterior (disfunció del SN)

Trastorns del llenguatge

1. El nen/a que triga en parlar

Trastorn Específic del Llenguatge (TEL) o Disfàsia

- Només s'observa alteració del llenguatge, la resta de paràmetres evolutius són normals
- El diferencia del RSL el grau de severitat
- Frontera entre RSL i TEL és, doncs, arbitrària
- Llenguatge:
  - Adquirit tardanament i incorrecte en la seva fonètica o estructura o contingut
  - Dèficit en la comprensió

Trastorns del llenguatge

1. El nen/a que triga en parlar

Trastorn Autístic (TA)

- Habitualment consulten per retràs del llenguatge
- Avaluar la capacitat de relació del nen/a
- Ús del llenguatge gestual
- Capacitat per a desenvolupar joc simbòlic

Trastorns del llenguatge

1. El nen/a que triga en parlar

Retràs Mental (RM)

- El retràs del llenguatge és un signe més dels dèficits cognitius del nen
- Retràs del llenguatge és secundari al Q.I.
- L'evolució del llenguatge anirà en paral·lel al seu nivell cognitiu

Trastorns del llenguatge

1. El nen/a que triga en parlar

Hipaoacúsia

- Transitòria (ex:otitis serosa)
  - Amb tractament es normalitza espontàniament el llenguatge
- Permanent
  - Cal tractament logopèdic

Trastorns del llenguatge

1. El nen/a que triga en parlar

Gemelaritat

- Moderat retràs del llenguatge
- Mai és un trastorn permanent del llenguatge, si hi ha trastorn del llenguatge no és degut a la gemelaritat

Trastorns del llenguatge

1. El nen/a que triga en parlar

Fills de pares sords

- Moderat retràs del llenguatge
- Mai és un trastorn permanent del llenguatge

Trastorns del llenguatge

1. El nen/a que triga en parlar

Hipoestimulació

- Reversible en entorns normalitzats sempre en absència de factors genètics o lesionals

Trastorns del llenguatge

2. El nen/a que deixa de parlar

Afàsia

- El nen/a no recorda algunes paraules
- No presenta dificultat diagnòstica
- Causes:
  - Infeccions, accidents vasculars i TCE – lesió en àrees fronto-temporo parietals de l'hemisferi dominant, generalment l'esquerre
  - Afàsia epilèptica de Landau-Kleffner

Trastorns del llenguatge

2. El nen/a que deixa de parlar

Mutisme Selectiu

- Negativa a parlar en determinades situacions
- Pot presentar-se juntament a un trastorn de l'Espectre Autista

Trastorns del llenguatge

2. El nen/a que deixa de parlar

Regressió Autista

- Al voltant del 30% dels autistes presenten una regressió= pèrdua de les capacitats lingüístiques adquirides
  - Durant el 1r o 2n any de vida
  - Durant l'adolescència
- Hipòtesi: l'activitat epil.leptògena que presenten un alt percentatge de nens autistes pot ser la responsable de la pèrdua d'algunes adquisicions lingüístiques

Trastorns del llenguatge

2. El nen/a que deixa de parlar

Síndrome de Rett

- Poden perdre habilitats lingüístiques juntament amb les pràxies manuals

Trastorns del llenguatge

2. El nen/a que deixa de parlar

Trastorn Desintegratiu Infantil (TDI)

- Presenten un desenvolupament normal fins els 2 anys
- A partir dels 2 anys pèrdua d'habilitats lingüístiques adquirides dins d'un quadro autístic (del qual és difícil establir els límits)

Trastorns del llenguatge

2. El nen/a que deixa de parlar

Malaltia Degenerativa

- Comporta regressió motora i/o cognitiva
- El llenguatge és la part més clarament visible del deteriorament cognitiu

Trastorns del llenguatge

3. El nen/a que parla malament

Disfluència (quequieg)

- Falta de fluïdesa en l'emissió de les paraules
- Diagnòstic = fàcil
- Causes?

Trastorns del llenguatge

3. El nen/a que parla malament

Disàrtria

- Trastorn neuromuscular que altera les capacitats articulatòries necessàries per a l'expressió oral
- Lentitud en la parla, que es presenta desdibuixada

Trastorns del llenguatge

3. El nen/a que parla malament

Dislàlia

- Error en l'articulació específica per a determinats sons consonàntics
- Dificultat en la motricitat de l'aparell bucofonatori
- Acostuma a ser transitori

Trastorns del llenguatge

3. El nen/a que parla malament

Veü Nassal

- Alteració estructural de l'aparell bucofonatori que altera el timbre de veü
- El trobem en patologies com:
  - Síndrome de Williams
  - Síndrome alcohòlic-fetal
  - Síndrome velocardiofacial

Trastorns del llenguatge

4. Altres

Trastorn Semàntic-Pragmàtic

- Llenguatge formalment correcte
- Utilització contextualment adequada
- Escàs valor comunicatiu del llenguatge malgrat la riquesa de vocabulari que poden presentar
- Típic en Asperger, Síndrome de Williams i alguns casos d'hidrocefàlia

Trastorns del llenguatge

4. Altres

Dislèxia

- Trastorn del llenguatge amb una base cognitiva
- Dificultat per a processar el llenguatge
- Observable en llenguatge oral i especialment en l'escrit

Trastorns del llenguatge

4. Altres

Hiperlèxia

- Capacitat lectora excel·lent amb una pobre comprensió

Trastorns del llenguatge

CONCLUSIONS

Llenguatge és una habilitat extraordinàriament complexa de l'ésser humà

En l'evolució del llenguatge estan implicats factors de tipus cognitius, motors i emocionals

Abordatge multidisciplinari dels trastorns del llenguatge

Trastorns del llenguatge

**MOLTES GRÀCIES PER LA
VOSTRA ATENCIÓ**